

Humanizmin təntənəsi

DÖVLƏTİMİZİN BAŞÇISI İLHAM ƏLİYEVİN "MƏHKUM EDİLMİŞ BİR SIRA ŞƏXSLƏRİN ƏFV OLUNMASI HAQQINDA" SƏRƏNCAMI HUMANİZM PRİNSİPİNİN DÖVLƏT SİYASƏTİNİN ƏSASINDA DAYANDIĞINI BİR DAHA NÜMAYİŞ ETDİRİR

"Bu gün Azərbaycan bütün azadlıqlardan faydalanır, bizim cəmiyyət azaddır, bizdə bütün azadlıqlar təmin edilir - media azadlığı, azad, senzurasız internet, ifadə və toplaşma azadlığı, din azadlığı var. Siyasi transformasiya davam edir. Biz bundan sonra da hüquq sistemimizin təkmilləşdirilməsi üzərində çalışmalıyıq. Çünki ədalət - cəmiyyətdə ədalət, ailədə ədalət və ümumiyyətlə, hər yerdə ədalət istənilən cəmiyyətin normal inkişafı və sabitliyi üçün ən əsas elementlərdəndir. Həmçinin Azərbaycan özünün dünya xəritəsindəki yerini müəyyən edə bilmişdir. Bizim ölkəmiz həm Avropa Şurasının, həm də İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının üzvüdür. Biz dünyada çox az sayda dövlətlərdən biri kimi təsisatın üzvüyük."

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin bu fikirləri dövlətin siyasətində insan hüquq və azadlıqlarının qorunmasının, ədalət prinsipinin öndə saxlanıldığı, ən əsası uğurlu siyasətin nəticəsi olaraq dünyanın nüfuzlu təşkilatlarında təmsil olunmasının təsdiqi olmaqla yanaşı, bu reallığı da ortaya qoyur ki, beynəlxalq qurumlara üzv olan ölkəmiz öz dəyərlərini qabaqcıl ölkələrin meyarlarına uyğunlaşdırmaq, həqiqətlərini təbliğ etmək imkanı əldə edir. Demokratik prinsiplərin inkişafı ilə məşğul olan Avropa Şurasına tamhüquqlu üzv olan Azərbaycan atdığı hər addımında bu dəyərlərə sadiqliyini sözdə deyil, əməldə təsdiqlədiyini, görülən işlərin hansısa dövlətə, təşkilata xoş gəlmək deyil, uğurlu gələcəyi üçün atıldığını nümayiş etdirir.

Reallıq budur ki, insan hüquq və azadlıqlarının qorunması üçün hüquq bazanın yaradılması dövlət siyasətinin əsas prioritetləri kimi daim diqqətdə saxlanılır. Məlum olduğu kimi, son 12 ildə Heydər Əliyev siyasətini uğurla davam etdirən Prezident İlham Əliyev humanizm siyasətinə sadiqliyini də atdığı biri-birindən əhəmiyyətli addımları, imzaladığı fərman və sərəncamlarla təsdiqləyir. Artıq 1995-ci ildən ənənəvi xarakter daşıyan əfv fərmanları insan əməlinə verilən dəyəri bir daha ortaya qoyur. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin 28 dekabr 2015-ci il tarixli "Məhkum edilmiş bir sıra şəxslərin əfv olunması haqqında" Sərəncamı da atılan addımların davamıdır. Sərəncamda məhkum olunan bir sıra şəxslərin, onların ailə üzvlərinin, insan hüquqları üzrə müvəkkilin, insan hüquqlarının müdafiəsinin təşkilatlarının ölkə Prezidentinə ünvanlanmış əfv haqqında müraciətlərinə baxıldığı, məhkumların şəxsiyyətinin, səhhətinin, ailə vəziyyətinin, cəza çəkdikləri müddətdə davranışlarının nəzərə alınaraq humanizm prinsiplərinə əsaslandırıldığı qeyd olunub. Sənədə əsasən azadlıqdan məhrum etmə cəzasına məhkum olunmuş 198 nəfər cəzasının çəkilməmiş hissəsindən azad edilib. Bundan başqa 3 nəfər islah işləri cəzasının çəkilməmiş hissəsindən, 9 nəfər isə cərimə cəzasından azad olunub. Bu addım məhkumların cəmiyyətə inteqrasiya olınmalarına, sivil Azərbaycan dövlətinin layiqli vətəndaşı kimi uca adı daşmalarına bir daha imkan yaradır. Bu kimi sərəncamlar eyni zamanda vətəndaşların qanunlara hörmət etməsinə mütəsəwir təsir göstərir və Ulu Öndərin insan-pərvərlik ənənələrinin ölkəmizdə layiqincə davam etdirildiyini əks etdirir.

Atılan hər bir addım keçilən yolun təhlilini bir zərurətə çevirir. Prezident İlham Əliyevin sərəncamı ilə 2006-cı ildə təsdiq olunmuş Milli Fəaliyyət Planının tələblərinə əsasən respublikada köklü islahatlar həyata keçirilib. İnkişafın davamlı, dinamik sürətinə uyğun iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi,

insan hüquqlarının müdafiəsinin səmərəliliyinin artırılması üçün əlavə islahatların zəruriliyi qarşıya yeni prioritetlər qoydu. Əvvəldə də qeyd etdiyimiz kimi, müstəqil dövlətimizin dünyanın nüfuzlu təşkilatlarından olan Avropa Şurası ilə əlaqələrinin yüksəlmə xəttinə inteqrasiya, eyni zamanda BMT-nin İnsan Haqları Bürosuna üzv seçilməsi də ölkəmizin demokratik prinsiplərə sadiqliyinin əyani sübutudur. Prezident İlham Əliyevin 27 dekabr 2011-ci il tarixli Sərəncamı ilə "Azərbaycan Respublikasında insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsinin səmərəliliyini artırmaq sahəsində Milli Fəaliyyət Proqramı"nın təsdiq edilməsi bir daha bu reallığı ortaya qoydu ki, insan hüquq və azadlıqlarının qorunması istiqamətində atılan addımların davamlılığının təmin edilməsi dövlət siyasətinin əsasında dayanır. Prezident İlham Əliyevin 18 iyun 2007-ci il tarixli "Azərbaycan Respublikasında İnsan Hüquqları gününün təsis edilməsi haqqında" Sərəncamı bir daha bu sahəyə diqqətin bariz nümunəsidir. Ümummilli lider Heydər Əliyev tərəfindən 1998-ci il iyunun 18-də Azərbaycan Respublikasında ilk "İnsan Hüquqlarının müdafiəsinə dair Dövlət Proqramı"nın təsdiq edildiyini və insan hüquqlarının təmin olunmasının dövlət siyasətinin əsas istiqamətlərindən biri kimi müəyyən edildiyini nəzərə alaraq 18 iyunun İnsan Hüquqları günü kimi qeyd edilməsi ölkə ictimaiyyəti tərəfindən böyük rəğbətlə qarşılanaraq, dövlətin siyasətində bu amilin xüsusi yer tutduğunu bir daha şahidi oldular.

Bu gün ölkəmiz demokratik təsisatlarla, beynəlxalq seçki institutları ilə əməkdaşlıq edir, sivil qanunların respublikamızda təbiiyi üçün təcrübə mübadiləsi aparılır. Siyasi kampaniyalarda vətəndaşlara sərbəst seçim hüququnun verilməsi, şəffaf seçkilərin təşkili, obyektivliyin təminatı demokratik dəyərlərə sadiqlik, Azərbaycan təcrübəsinin təbliği kimi dəyərləndirilir. 2009-cu ildə ölkədə keçirilən və əhali tərəfindən dəstəklənmiş Konstitusiyaya əlavə və dəyişiklikləri nəzərdə tutan referendumda da məqsəd və ən çox diqqət yitirilən sahə insanın azad, firavan, sərbəst yaşaması üçün təkmil qanunvericilik bazasını dövrün tələbinə, müasirləşən və dünyaya sürətli inteqrasiya yolu ilə irəliləyən Azərbaycanın inkişafına uyğunlaşdırmaq, zənginləşdirmək idi. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev ölkəmizin demokratik islahatlar sahəsində qazandığı uğurlardan geniş bəhs edərək bildirir ki, demokratik proseslərin və azadlıqların təmin edilməsi bundan sonra da ölkəmiz üçün prioritet olacaq.

Sözsüz ki, Azərbaycanın 24 illik müstəqillik tarixində demokratik islahatlar, xüsusilə insan hüquq və azadlıqlarının müdafiəsi sahəsində atdığı addımları və əldə etdiyi uğurları bir yazıda qeyd etmək mümkün deyil. Bircə faktı qeyd etmək kifayətdir ki, bu gün Azərbaycanın demokratiya təcrübəsi təqdir olunur və nümunə göstərilir. Bu uğurlar fonunda dağdıcı ünsürlərin istinad etdiyi beynəlxalq təşkilatların hesabatlarının qərəzliliyi daha aydın nəzərə çarpır. Ölkə Prezidenti İlham Əliyevin Avropa Şurası Parlament Assambleyasının sessiyasında çıxışının sual-cavab hissəsində cavabları ilə bir daha nümayiş etdirdi ki, sifarişli iddialarla ölkəmizi gözəndən salmaq, ona ləkə yaxmaq cəhdləri baş tutmayacaq və subyektiv mülahizələrin müəllifləri məntiq, obyektiv reallıq qarşısında acizdirlər. Cənab İlham Əliyev açıq şəkildə bəyan etdi ki, bu hücumların səbəbləri heç də insan hüquqları, demokratiya, xüsusən də geopolitik məsələlərlə bağlı deyil. Bu iddialar Azərbaycanı sevməyən, onu gözəndən salmağa çalışan maraqlı qüvvələr tərəfindən təşkil olunur. "Amnesty International" təşkilatının məlumatına görə guya ölkəmizdə 19 "siyasi məhbus"un olması ilə bağlı suala dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin cavabı Azərbaycan qarşı qərəzli mövqedə dayanan qüvvələrə ciddi mesaj olmuşdur: "Azərbaycanda siyasi məhbus yoxdur və sizin qeyd etdiklərinizin hamısı yanlış informasiya əsasında, ya da sizin Azərbaycan qarşı qərəzli mövqeyinizdən irəli gəlir... Əfsuslar olsun ki, Azərbaycan məqsədyönlü tərbiyəyə məruz qalıb. Siz bunların mənbəyini və səbəbini bilirsiniz. Bunun insan haqları və demokratiya ilə heç bir əlaqəsi yoxdur. Bu, geosiyasi məsələdir. Çox güman ki, sizin kağız üzərindən oxuduğunuz sualı sizə Azərbaycana hücum etmək marağı olan tərəflər verir."

"Human Rights Watch", "Amnesty International", "Freedom House" kimi təşkilatların daim ölkəmizə qarşı qərəzli mövqə tutduqları məlumdur. Bu təşkilatların hesabatlarında Azərbaycan "azad olmayan" ölkələr sırasına yer alırsa, onların mövqeyini geniş şərh etməyə ehtiyac yoxdur. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin Mətbuat Şurasının yeni binasının açılışında çıxışı zamanı səsləndirdiyi fikirləri bir daha xatırlatmaq istərdik: "Ədalət ən böyük meyardır: Əlbəttə ki, Azərbaycan cəmiyyətində problemlər var. Biz bu problemləri bilirik. Ancaq hər bir ölkəyə vahid meyarlarla yanaşılmalıdır. Azərbaycanın yerləşdiyi bölgədə, qonşuluqda yerləşən ölkələrdə problemlər bizim problemlərdən az deyil. Bəzi hallarda o məsələlərə göz yumulur, yaxud da ki, yanlış məlumat təqdim olunur. Azərbaycan isə xırda məsələ ilə bağlı böyük hay-küy salır. Sanki kimsə istəyir ki, Azərbaycanın reputasiyasına zərbə vursun." Ölkə Prezidenti İlham Əliyev Ermənistan 2008 və 2013-cü ildə keçirilən prezident seçkiləri zamanı baş verən olayları xatırladır. Məlum olduğu kimi, işğalçı ölkədə həmin ərəfədə onlarla insan öldürülmüş, yüzlərlə insan həbs olunmuş, prezidentliyə namizəd ev dustağı olmuş, millət vəkili, media nümayəndələri həbs edilmişdir. Amma dünya mətbuatı bu barədə bir neçə gündən sonra sadəcə bir görüntü yaratmaq üçün məlumat verdi.

Ölkəmizdə müqayisə olunmaz dərəcədə xırda bir məsələ baş verəndə, bunun dərhal beynəlxalq media orqanlarına çıxarıldığı bildirən dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, bəzi qüvvələr Azərbaycanı antidemokratik ölkə kimi təqdim etmək üçün ciddi cəhdlər göstərirlər: "Bu bizə qarşı aparılan məqsədyönlü və ədalətsiz mübarizədir. Biz bu mübarizəyə hazırıq və bu mübarizəyə qarşı ancaq öz siyasətimizi, sözün yaxşı mənasında, inadkarlığımızı qoymalıyıq və qoyuruq ki, Azərbaycanın maraqlarını müdafiə edək."

Dağdıcıların inhisarında olan mətbu orqanlarda daha çox adları çəkilən təşkilatların "hesabatlarının" yer alması onlar arasında işbirliyinin, əməkdaşlığın hansı səviyyədə olduğuna işıq salır. Aydın məsələdir ki, ölkəmizin əleyhinə cüzi bir fikir səsləndirən təşkilat dərhal dağdıcıların sevimli dostuna çevrilir. Bir halda ki, "Human Rights Watch", "Amnesty International", "Freedom House" təşkilatlarının hesabatları dağdıcılar tərəfindən hazırlanır, amma ad o qurumlar məxsus olur, onlardan hansısa ədalətli yanaşma gözləmək qeyri-mümkündür.

Dağdıcı ünsürlərin və onların inhisarında olan mətbu orqanların ABŞ Konqresinin Helsinki Komissiyasının Azərbaycan hakimiyyətinə sanksiyalar məsələsinə gündəmə gətirməsini geniş şəkildə şərh etmələri də onların

düşməni dəyirmanına su tökdüklərini bir daha ortaya qoyur. Belə ki, həmin ünsürlər dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin məlum əfv fərmanının əhəmiyyətini azaltmaq üçün nə kimi çirkin yollara əl atdıqları diqqətdən yayınmır. Əfv olunanlar arasında dağdıcıların və onların məlumatları əsasında hesabatlarını hazırlayan beynəlxalq təşkilatların maraqları əsasında "siyasi məhbus" kimi dəyərləndirdikləri şəxslərin adının olmamasını Azərbaycan hakimiyyətinin Qərblə qarşıdurmaları dərinləşdirmə yolunu tutması kimi əsaslandırmağa səy göstərilməsi diqqətdən kənar qala bilməz. Birincisi, daim bəyan edildiyi kimi, Azərbaycan müstəqil dövlətdir, heç bir ölkənin, təşkilatın diktəsi əsasında oturmaq durmur. Dağdıcı ünsürlərin düşüncələrində nə qədər cılız olduqları bir daha özünü ortaya qoyur. Guya Azərbaycan hakimiyyəti ABŞ Konqresinin məlum layihəsindən ehtiyat edib, daxili bədxahlarımızın "siyasi məhbus" kimi təqdim etdikləri şəxsləri azadlığa buraxmalı idi. Azərbaycan dövləti məlum addımı ilə bir daha təsdiqlədi ki, ölkədə "siyasi məhbus" yoxdur, heç bir dövlət, təşkilat belə bir tələbə çıxış edə bilməz. Atılan hər addımda ədalət prinsipinin qorunması dövlətimizin siyasətinin əsası təşkil edir. İkinci bir tərəfdən ölkəmizdə bütün vətəndaşların azadlıqları təmin edilir, qorunur. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin bəyan etdiyi kimi, heç kəs istisna hallara malik deyil. İmzalanmış əfv fərmanları Azərbaycan dövlətinin humanizm siyasətinin tərkib hissəsi olmaqla yanaşı, bir reallığı da nümayiş etdirir ki, hər kəs qanun qarşısında eyni məsuliyyəti daşıyır. ABŞ Konqresində Azərbaycana qarşı qərəzli mövqedə dayanan qüvvələrin daha çoxluq təşkil etdiyini nəzərə alsaq, bu kimi əsassız fikirlər artıq təcürüb doğurmur. Bir faktı qeyd etmək kifayətdir ki, ABŞ-Azərbaycan münasibətlərinin yüksəlmə xəttinə inteqrasiyada ölkəmizin demokratiya sahəsində qazandığı uğurlar əhəmiyyətli rol oynayır. Eyni zamanda 2013-cü ildə AŞPA-nın qış sessiyasında Azərbaycanda "siyasi məhbus"larla bağlı hesabatın qəbul edilməməsi ədalətin təntənəsi olmaqla yanaşı, belə əsassız təbliğata tutarlı cavab kimi dəyərləndirilir. Qurum təmsilçiləri Azərbaycanda insan hüquqlarının qorunması istiqamətində atılan addımları yüksək dəyərləndirirlər. Dövlətimizin başçısı İlham Əliyev AŞPA-nın sessiyası çərçivəsində sualları cavablandırarkən bir daha bəyan etmişdir ki, Azərbaycanda siyasi məhbuslar yoxdur və ölkəmiz İnsan Hüquqları üzrə Avropa Məhkəməsinin üzvüdür: "Məhbuslarla əlaqədar bütün məsələlər öz həllini orada tapa bilər və biz İnsan Haqları üzrə Avropa Məhkəməsinin qərarlarına hörmət edirik. Buna görə bir daha qeyd etmək istəyirəm ki, ölkəmizə hücum cəhdləri tamamilə əsassızdır və bunların heç bir nəticəsi olmayacaqdır."

Reallıq budur ki, Azərbaycan hüquqi, dünyəvi, demokratik inkişaf yolunda inamla irəliləyir. Vətəndaş əməli dövlət siyasətinin əsasında dayanır. İnsan hüquq və azadlıqlarının yüksək səviyyədə qorunması, yeni müdafiə mexanizmlərinin müəyyənləşdirilməsi, yüksək rifah şəraitində yaşamağının təminatı da deyilənlərin təsdiqidir. Qarşıdakı illər üçün prioritetləri açıqlayan "Azərbaycan 2020: gələcəyə baxış" İnkişaf Konsepsiyası digər sahələr kimi demokratik islahatlar sahəsində də mühüm uğurların əldə olunaçağına əsas yaradır. "Biz qanunun aliliyinin təmin olunduğu, yüksək səviyyədə şəffaflıq olan, hər bir insanın sülh və əmin-amanlıq şəraitində yaşadığı və bütün azadlıqlardan istifadə etdiyi cəmiyyət qururuq" söyləyən Prezident İlham Əliyev eyni zamanda bu fikri önə çəkir ki, iqtisadi artım, cəmiyyətin demokratikləşməsi siyasətimizin əsas elementləridir və biri digərsiz mümkün ola bilməz: "İqtisadi cəhətdən güclü ola bilsən, amma demokratiya yoxdursa, şəffaflıq yoxdursa, insan hüquqları qorunmursa, uğur qazana bilməzsən." İqtisadi inkişafı, demokratik dəyərlərə sadiqliyi ilə fərqlənən ölkəmizdə elə bir sahə yoxdur ki, orada hüquqi bazanın möhkəmləndirilməsi və təkmilləşdirilməsi üçün islahatlar aparılmasın. Qeyd etdiklərimiz təbii ki, bütövlükdə Azərbaycan xalqına qayğıdır, haqqın, ədalətin nümunəsi olmaqla qanunun aliliyinə xidmət və hörmətin, demokratik dəyərlərə sadiqliyin təsdiqidir.

✍ Yeganə Əliyeva,
"iki sahil"